

Zalecane oddziaływania wobec dziecka z mutyzmem

- Motywowanie do mówienia w pozytywny sposób. Zachęcenie do rozwinięcia komunikacji niewerbalnej.
  - Niepomijanie w zadaniach wymagających mówienia. Gdy dziecko nie jest w stanie się wypowiedzieć umożliwienie brania udziału w zajęciach poprzez inne działania niż mówienie lub przypomnienie o możliwości wypowiedzenia się później.
  - Angażowanie w różne przedsięwzięcia np. rozdawanie pomocy, rola dyżurnego, rola w przedstawieniu itd. Nie pozwalanie by dziecko było „niewidzialne” dla innych.
  - Zainicjowanie zabaw w teatr lalkowy lub grę w maskach - dziecko może poczuć się pewniej wcielając się w jakąś postać i komunikując się z otoczeniem za pomocą np. pacynki. Bardzo pomocne są również zabawy wymagające szeptu np. głuchy telefon.
  - Zorganizowanie zabaw wymagających manipulacji oddechem (bańki mydlane, podmuchywanie piórka itp.) Wszelkie zabawy tego typu rozluźniają mięśnie szczękowo-twarzowe co ułatwia komunikację werbalną.
  - Odwracanie uwagi od komunikacyjnej funkcji języka - dziecko może spontanicznie w zabawie zacząć wydawać dźwięki zwierząt, pojazdów, efektów pogodowych lub inne.
  - W razie potrzeby dementowanie komentarzy innych dzieci o rzekomym niemówieniu dziecka - wyjaśnienie, że dziecko potrafi mówić i będzie mówić w przedszkolu/szkole.
-

Zalecane oddziaływania wobec dziecka z mutyzmem

- Gdy rówieśnicy wyręczają dziecko w mówieniu wyjaśnienie, że każdy ponosi odpowiedzialność za siebie (np. każdy sam odrabia zadania domowe), w związku z tym nie mówimy za innych. Rówieśnikom blisko związanym z dzieckiem można wyjaśnić, że mogą pomóc koleżance/koledze pokazując wiarę w jego/jej możliwości.
  - Pomocne może być zorganizowanie warsztatów grupowych poświęconych zagadnieniu lęku prowadzonych przez psychologa szkolnego. Celem zajęć jest zrozumienie przez dzieci na czym polega pomoc dla osoby przeżywającej lęk.
  - Udział dziecka w kameralnych zajęciach grupowych prowadzonych przez psychologa przedszkolnego/szkolnego. Włączenie w zajęcia początkowo jednego rówieśnika, stopniowo poszerzając grupę.
  - Mówienie dziecka należy traktować naturalnie i nie zwracać zbytnej uwagi na sam fakt powiedzenia czegoś przez dziecko, a raczej odwołać się do treści słów.
  - Stworzenie szczegółowej strategii prowadzącej do mówienia na forum w klasie. Duże zadanie, jakim jest czytanie na forum należy podzielić na małe etapy (osiągalne, realistyczne cele) – np. najpierw czytanie tylko w obecności nauczyciela (możliwość włączenia na tym etapie rodzica), później w towarzystwie nauczyciela i ulubionej koleżanki, w kameralnej grupie aż do realizacji celu ostatecznego.
  - Motywowanie do aktywności werbalnej w pozytywny sposób np. poprzez zapisywanie postępów w „Zeszycie Aktywności”. Udział w różnych zadaniach dodatkowych, zabieranie głosu na lekcji, zaangażowanie w przedsięwzięcia klasowe lub szkolne można odnotowywać w specjalnym zeszycie, który dziecko zabiera do domu i pokazuje rodzicom.
  - Budowanie więzi z dzieckiem poprzez kontakt indywidualny.
-